

دانشگاه علوم پزشکی و

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان
دانشکده پزشکی

شماره ثبت: ۱۹۳

عنوان: بررسی سرواپیدمیولوژی لیشمانیوز احشایی در کودکان زیر ۱۲ سال در مناطق گزارش شده شهرستان رودبار از استان گیلان در سال ۱۳۹۸
اساتید راهنما: دکتر محمد رضا محمودی، دکتر مهدی محبعلی
استاد مشاور: دکتر زهرا عطرکار روشن
نویسنده: ایرج امیر نیای شاد

چکیده

مقدمه: لیشمانیوز احشایی یا کالآزار یک بیماری انگلی است که توسط کمپلکس لیشمانیا دونوانی ایجاد شده و به وسیله گزش پشه‌های خاکی ماده منتقل می‌شود. لیشمانیا اینفانتوم (*L. infantum*) عامل نوع مدیترانه‌ای لیشمانیوز احشایی بوده و در سال‌های اخیر مواردی از بیماری در کودکان کمتر از ۱۲ سال از قسمت‌های مختلفی شهرستان رودبار گزارش شده است. باتوجه به این مطلب مطالعه‌ای جهت بررسی وضعیت این بیماری در شهرستان رودبار طراحی گردید.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی و طی سال ۱۳۹۸ در کودکان زیر ۱۲ سال به منظور تعیین فراوانی عفونت سرمی لیشمانیوز احشایی انجام پذیرفت. جمعیت مورد مطالعه کودکان تا ۱۲ سال مناطق روستایی و شهری رودبار بودند. در این مطالعه از روش Direct Agglutination Test (DAT) که روشی ساده، اقتصادی، معتبر و با ویژگی و حساسیت بالا است، برای تعیین فراوانی عفونت سرمی لیشمانیوز احشایی استفاده شد. در مجموع از ۹۱۸ نفر (از مناطق آلوده گزارش شده شهرستان رودبار) به صورت خوشه‌ای نمونه پلاسما جمع‌آوری شد. ۴۷۱ نفر (۵۱/۴٪) از جمعیت مورد بررسی، مذکر و ۴۴۷ نفر (۴۸/۶٪)، مونث بودند.

نتایج: پس از جدا سازی پلاسما و انجام آزمایش‌ها، ۱۴ مورد (۱/۵۲٪) از افراد مورد آزمایش با روش DAT دارای آنتی بادی اختصاصی ضد لیشمانیا با تیتراژ $\geq 1:800$ بودند و در مجموع، ۶ مورد (۰/۶۵٪) دارای تیتراژهای آنتی بادی ۱:۸۰۰ و ۱:۱۶۰۰ (مشکوک) بودند و ۸ مورد (۰/۸۷٪) دارای تیتراژ آنتی بادی ۱:۳۲۰۰ (مثبت) بودند، از این تعداد ۷ مورد دارای علائم بالینی مانند: آنمی، لاغری و بی‌اشتهایی و فقط یک مورد علاوه بر علائم بالینی فوق؛ تب، اسپلنومگالی و هیپاتومگالی نیز داشت. همه موارد سرم مثبت ساکن منطقه بوده و سابقه هیچ‌گونه مسافرتی به مناطق آندمیک نداشتند.

نتیجه‌گیری: باتوجه به نتایج این مطالعه عامل لیشمانیوز احشایی در شهرستان رودبار در بین کودکان ۱۲ سال و به پائین در گردش بوده و لیشمانیوز احشایی به شکل اسپورادیک در این شهرستان وجود دارد.

کلیدواژه: لیشمانیوز احشایی، سرواپیدمیولوژی، آزمون آگلوتیناسیون مستقیم، انسان، ایران